

В. О. Колодок, аспірант

Науковий керівник: **Т. А. Гоголь**, д-р екон. наук, професор

Чернігівський національний технологічний університет, м. Чернігів, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТА «ХМАРНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ

Ключові слова: облік, організація, малі підприємства, інформаційні технології, «хмарні» технології.

Постановка завдання. Сьогодні ринкові відносини стрімко розвиваються, тому виникає необхідність приймати своєчасні, правильні та актуальні управлінські рішення. З цією метою необхідна правдива й точна інформація. Отримати таку інформацію можна завдяки добре налагодженому бухгалтерському обліку.

Успішна діяльність підприємств малого бізнесу залежить від того, як ефективно сформовано облікову систему. Важливим аспектом у роботі кваліфікованого бухгалтера є уміння точно організувати ведення бухгалтерського обліку та роботу бухгалтерського апарату з застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Існує обґрунтована необхідність здійснення аналітичної обробки частини інформації, необхідної для управлінської ланки, за допомогою інформаційних технологій та систем з метою зменшення навантаження на обліковий персонал за умов незниження якості отримуваних даних. Застосування новітніх інформаційних технологій підвищує продуктивність праці облікових працівників.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання у сфері застосування інформаційних та «хмарних» технологій розглядали такі науковці: М. М. Бенько [1], М. Т. Білуха [2], В. Фролов [5], К. О. Вольська [3] та А. П. Дикий [3]. Дослідженню питань, пов'язаних з впровадженням інформаційних технологій у процесі організації обліку на підприємствах малого бізнесу, присвячені праці таких науковців: А. П. Сиротинська [4], І. Д. Лазаришина [4].

Мета дослідження. Метою дослідження є пропонування шляхів вдосконалення обліку на підприємствах малого бізнесу в умовах застосування сучасних інформаційних технологій.

Виклад основного матеріалу. В умовах автоматизованої обробки інформації бухгалтерський облік і бухгалтерська інформація використовуються більш широко, ніж при ручній обробці даних, що зумовлено певними факторами, основними з яких є: обробка та зберігання великої кількості однакових у структурному плані одиниць облікової інформації; здійснення вибірки інформації з великої кількості даних; виконання складних математичних розрахунків; одержання за короткий період паперових копій будь-якого документа (первинних документів, форм звітності); багаторазове відтворення будь-яких дій (наприклад, роздрукування примірників певного документа) [4].

Використання засобів автоматизації дає змогу практично повністю вирішити проблему точності та оперативності інформації. Протягом декількох хвилин можуть бути підготовлені різноманітні дані, які необхідні для прийняття ефективних управлінських рішень [4].

З метою удосконалення обліку на малих підприємствах необхідно застосовувати сучасні інформаційні технології, зокрема потрібно впроваджувати «хмарні» технології. Застосування цих технологій повинно приводити до збільшення продуктивності роботи бухгалтерів, суттєво оптимізувати процес обробки інформації та забезпечити надійність отримуваних даних. При цьому малим підприємствам у разі застосування технологій необхідно враховувати власні інформаційні потреби та матеріальні, трудові та фінансові можливості, оскільки сучасні технології можуть потребувати значних витрат.

Сучасний рівень розвитку інформаційної технології (ІТ) має назву «новітньої» ІТ (НІТ) [2]. Новітні інформаційні технології в бухгалтерському обліку – це сукупність принципово нових засобів і методів обробки обліково-економічної інформації, передавання, зберігання та відображення інформаційного продукту (даних) з найменшими витратами згідно із закономірностями того економічного середовища, в якому розвивається НІТ [2, с. 15–24].

Сучасні інноваційні інформаційні технології все більше нівелюють перешкоди «значних відстаней» і сприяють ще більшій глобалізації економічних процесів. Це, у свою чергу, позитивно впливає на розвиток бухгалтерського обліку як з методологічного, так і технологічного погляду. Нові інформаційні технології в обліковому процесі сприяють удосконаленню інтелектуалізації бухгалтерського обліку та науковому обґрунтуванню його даних в оцінці фінансово-господарської діяльності підприємств [1].

Впровадження інформаційних технологій впливає на швидкість отримання економічної інформації управлінським персоналом малого підприємства, оскільки такі підприємства повинні своєчасно реагувати на зовнішні зміни економічної й політичної ситуації.

Інформаційні технології мають відповідати таким вимогам, як досягнення функціональної повноти, своєчасне надходження інформації до користувачів та оперативність обробки даних.

У свою чергу, під час використання інформаційних технологій необхідно забезпечити безпеку інформаційних ресурсів. Обробка даних за допомогою сучасних інформаційних технологій має бути налагоджена таким чином, щоб інформація, яка необхідна управлінському персоналу, своєчасно надходила для їхнього використання.

Інформаційні технології бухгалтерського обліку відрізняються за типом інформації, що обробляється, але можуть і об'єднуватися, утворювати інтегровані системи, що включають різні технології. Об'єднує всі інформаційні технології бухгалтерського обліку те, що всі вони оперують електронними інформаційними ресурсами [1].

Напрямок удосконалення інформаційних технологій бухгалтерського обліку є розширення можливостей оперування електронними інформаційними ресурсами як у послідовному, так і в паралельному напрямках, у системі господарського обліку, особливо оперативного та бухгалтерського обліку [1].

Одним із шляхів удосконалення обліку на малих підприємствах є необхідність проведення спеціального навчання бухгалтерського персоналу з метою ефективного використання ним сучасних інформаційних технологій.

Важливим напрямком удосконалення організації обліку на малих підприємствах малого бізнесу є застосування «хмарних» технологій. Хмарні обчислення – це технологія розподіленої обробки даних, у якій комп'ютерні ресурси й потужності надаються користувачеві як інтернет-сервіс [5].

Крім цілодобового та безперешкодного доступу до баз даних та програмних рішень, а також економії фінансових, трудових та матеріальних ресурсів на обслуговування, до переваг використання хмарних технологій слід віднести ще й сервісне обслуговування, зокрема, це постійне оновлення програмного забезпечення, резервне копіювання баз даних, захист даних від несанкціонованого доступу [3].

До «хмарних» сервісів, за допомогою якого можна вдосконалити організацію обліку на малих підприємствах, можна віднести GoogleDrive. Він дає змогу зберігати файли та надавати доступ до них багатьом користувачам. Це значно спрощує малим підприємствам організацію обліку шляхом покращення документообігу. Значною перевагою такого «хмарного» сховища є його безкоштовність.

Висновки. У результаті дослідження було запропоновано такі шляхи вдосконалення обліку на підприємствах малого бізнесу в умовах застосування сучасних інформаційних технологій:

- обґрунтовано необхідність впровадження інформаційних технологій для покращення руху інформації в системі управлінського персоналу малого підприємства;
- застосування сучасних інформаційних систем дозволяє своєчасно реагувати на зовнішні зміни економічної і політичної ситуації на ринку;
- впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність малого підприємства дає змогу розширити оперування електронними інформаційними ресурсами;
- розробка нових інформаційних технологій вимагає навчання облікового персоналу необхідним навичкам для роботи;
- використання нових «хмарних» технологій в обліку забезпечує покращення документообігу на підприємстві.

Отже, застосування сучасних інформаційних технологій значно удосконалює організацію обліку на підприємствах малого бізнесу та робить більш ефективним управління підприємством.

Список використаних джерел: 1. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 336 с. URL: <https://knteu.kiev.ua/file/MTc=/00fe89dcf255176477f44d6060ac7347.pdf>. 2. Білуха М. Т. Теоретичні та методологічні засади електронного обліку господарської діяльності. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2004. № 12. С. 15-24. 3. Вольська К. О., Дикий А. П. Бухгалтерський облік у «хмарі»: порядок переходу та адаптації інформаційної системи підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2017. Вип. 2 (37). С. 24-29. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/123456789/7143>. 4. Сиротинська А. П., Лазаришина І. Д. Інформаційні системи підприємств малого бізнесу: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 264 с. URL: <http://uchebnik-online.net/book/871-informacijni-sistemi-pidpriyemstv-malogo-biznesu-navchalnij-posibnik-a-p-sirotinska-i-dlazarishina/2-anotaciya.html>. 5. Фролов В. Впровадження «хмарних» технологій в практику бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 12. С. 45-49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2013_12_7.

УДК 657

О. Д. Панченко, аспірантка

Науковий керівник: **Б. В. Мельничук**, канд. екон. наук, ст. наук. співробітник
ННЦ «Інститут аграрної економіки», м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ В УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ

Ключові слова: управлінський облік, бізнес-аналітика, функції бухгалтерів, аналіз.

Роль бухгалтерів в управлінні підприємством щороку зростає. Вони поступово перетворюються із простих виконавців бухгалтерських операцій на повноцінних учасників управлінського процесу. До основних функцій бухгалтерів додалося управління продуктивністю підприємства, бюджетний контроль, аналіз прибутковості тощо. Виконання цих операцій неможливе без використання бізнес-аналітики, Cloud-технологій та BigData. Уже давно бухгалтери-аналітики використовують корпоративні системи для створення звітів та аналізу поточної діяльності, але нові функції вимагають використання таких технологій, що дозволяють планувати поточну діяльність та оперативно реагувати на всі зміни.

Варто зазначити, що традиційно облік визначали як одну із функцій управління зі своїми характерними цілями, принципами, завданнями [2].

Структура управлінського обліку ґрунтується на виявленні його зв'язків, цілей, завдань, функцій, принципів і об'єктів. Якщо на підприємстві впроваджено систему управлінського обліку, це означає, що на багато аналітичних питань щодо діяльності власної фірми керівництво може швидко отримати вичерпні відповіді [1].

Бізнес-аналітику можна використовувати для виконання всіх основних функцій бухгалтерів. Розглядаючи функції управлінського обліку, необхідно акцентувати увагу на таких завданнях обліку, як облік основних господарських операцій, аналіз і визначення продуктивності та планування і прийняття рішень (рис.).

Облік основних господарських операцій використовує внутрішні фінансові дані. При аналізі та визначенні продуктивності використовують облікові, а також інші внутрішні дані. Для планування та прийняття рішень використовують всі внутрішні та зовнішні дані. Бізнес-аналітика допомагає вирішенню всіх вище наведених завдань.

Описова аналітика корисна для обліку господарських операцій. Для аналізу та визначення продуктивності використовують описову та діагностичну аналітику. При плануванні і прийнятті управлінських рішень максимально застосовують усі види аналізу.

Описова аналітика (аналіз) пропонує відповідь на запитання «що сталося». Цей аналіз дозволяє перевірити ситуації, що були в минулому. Наприклад, звітування про доходи підприємства за попередній рік або проведення фінансового співвідношення, щоб порівняти фактичні дані з історичними показниками за допомогою засобів візуалізації та інструментів обробки тексту.